

JULKILAUSUMA

Vuonna 1971 uusittiin rikoslain 20. lukua siten, että täysi-ikäisten henkilöiden välisen homoseksuaalisuuden yleinen rangaistavuus poistettiin. Samassa yhteydessä lisäsi lakivaliokunta lakiin uuden kohdan, jolla kriminalisoitiin "julkinen kehottaminen samaa sukupuolta olevien henkilöiden väliseen haureuden harjoittamiseen" (RL 20:9 2.momentti).

Vuonna 1976 on lainkohdan perusteella ensimmäisen kerran nostettu syyte. Syytteeseen on asetettu Oy Yleisradio Ab:n ruotsinkielisen toimituksen toimittaja Gunnar Tång 4.9.1976 lähetetyn radio-ohjelman johdosta. Tångin tuottama ohjelma Arbetsmarknadens utslutna käsitteli homoseksuaalien syrjintää työmarkkinoilla.

Lakivaliokunta on mietinnössään perustellut ko. lakia pyrkimyksellä ohjata kehitystä heteroseksuaaliseen suuntaan ja estää väärän käsityksen saaminen yhteiskunnan suhtautumisesta homoseksuaalisuuteen.

SETA toteaa, että lain perustelut ovat vailla tieteellistä pohjaa. Asiallinen tieteeseen perustuva homoseksuaalisuuden käsitteleminen tiedotusvälineissä ei voi vaikuttaa ihmisen seksuaalisuuden suuntaan. Sen sijaan asiallinen keskustelu ja tiedottaminen homoseksuaalisuuteen liittyvistä virheellisistä käsityksistä ja niiden oikaiseminen todellisuutta vastaviksi vähentää homo- ja biseksuaaleihin ihmisiin kohdistuvaa syrjintää ja lisää kaikkien kansalaisten tietoa ja asiallisempaa suhtautumista homoseksuaalisuuteen ja erilaisuuteen yleensä.

SETA toteaa, että yhteiskunnan tulee suhtautua kaikkiin vähemmistöihinsä tasavertaisuusperiaatteen mukaisesti: Lain on suojeltava vähemmistöjä joutumasta syrjityiksi tai muuten heikompaan asemaan suhteessa muuhun väestöön.

Lakivaliokunta painotti säätäessään mainitun lain kohdan, ettei sitä tule soveltaa asialliseen homoseksuaalisuutta käsittelevään tiedottamiseen. Tångia vastaan käytävän oikeudenkäynnin johdosta Radio 1 on kuitenkin kieltänyt lähettämästä ennen oikeuden päätöstä mitään homoseksuaalisuutta käsitteleviä ohjelmia. Radio- ja televisiotoimittajien liitto ry. on tuominut tämän päätöksen kirjelmässään Yleisradion johtokunnalle (14.2.1977). Kirjeessä vedotaan Yleisradion ohjelmatoiminnan säännöstöön lähettämiskiellossa olevien ohjelmien sijoittamiseksi normaalisti ohjelmistoon.

SETA toteaa, että ko. lakia on pyritty käyttämään sen hengen vastaisesti, ja että laki pelkällä olemassaolollaan vaikeuttaa erityisesti Yleisradion kautta tapahtuvaa tiedottamista aiheuttaessaan vaikeita tulkintatilanteita ja antaessaan ulkopuolisille mahdollisuuden rikosilmoitusten tekoon.

Edellä esitetyn perusteella ja periaateohjelmansa mukaisesti SETA vaatii että:

- 1) tiedotusvälineet pidättyvät julkaisemasta virheellisiä, solvaavia tai harhaanjohtavia väitteitä seksuaalisista vähemmistöistä.

- 2) Yleisradio, joka ohjelmatoiminnan säännösten perusteella on velvollinen edistämään suvaitsevuuutta vähemmistöjä kohtaan, ryhtyy tehokkaisiin toimenpiteisiin seksuaalista vähemmistökäyttäytymistä koskevan oikean tiedon levittämiseksi ja siihen kohdistuvien ennakkoluulojen poistamiseksi.
- 3) kumotaan perusteettomana ja haitallisena laki, joka kieltää julkisen kehittämisen homoseksuaalisiin tekoihin (Rikoslain 20. luku 9. pykälä 2. momentti).

SETAn esityksestä on eduskunnassa 11.2.1977 jätetty lakialoite rikoslain 20. luvun 9. pykälän 2. momentin kumoamisesta. Puoluepoliittisesti sitoutumattomana järjestönä SETA tulee toimimaan yhteistyössä kaikkien poliittisten puolueiden kanssa lakialoitteen saamiseksi eduskuntakäsittelyyn mahdollisimman nopeasti.

SEKSUAALINEN TASAVERTAISUUS RY.